

ابراهیم بن عبدالله هروی

الحاج عبدالکریم غریق - هالند

ابراهیم بن عبدالله بن حاتم هروی مکنی به ابو إسحاق یکی از مشاهیر محدثین بوده، و اصل او از هرات شهری مشهور به خراسان (افغانستان امروزی) است. او در بغداد سکونت اختیار کرد، و از هشیم، ابن ابی الزناد، ابن علی، عیسی بن یونس و دیگران حدیث روایت نموده، و از او ترمذی، ابن ماجه، ابو زرعه، ابو حاتم، جعفر فریابی، حارث بن ابی اسامه، یوسف قاضی و دیگران روایت نموده اند.

ابن معین میگوید: در احادیث او خللی نیست. و ابو زرعه دمشقی گفته است: از مردی شنیدم که برای یحیی بن معین یکی از علمای برجسته و محدثین معروف می گفت: احادیث هشیم را از کی بنویسم؟ گفت: از ابراهیم هروی و سُرّیج بن یونس. هم چنین گفت: وقتی که ابراهیم هروی و محمد بن صباح در مورد حدیث هشیم اختلاف کردند، هروی از او داناتر، زیرک تر و مؤدب تر بود. و ابو زرعه رازی و صالح جزره او را شخصی صدوق گفتند، و صالح می گفت که از ابراهیم هروی شنیدم که می گفت: حدیث هشیم را بین بیست تا سی مرتبه شنیدم، و خود را به آن واقف ساختم. هم چنین صالح گفته است: ابراهیم هروی دانا ترین مردم به حدیث هشیم بود. و عمرو بن عون به نقل از ابو حاتم میگوید: ابراهیم هروی شیخ است در حدیث. و دارقطنی گفته است: ابراهیم هروی مردی ثقه و ثابت بوده است. اما ابو داؤد او را ضعیف گفته، و نسائی می گوید: قوی نیست. و ابراهیم حربی آورده است: ابراهیم هروی مردی قابل اعتماد، متقی و حافظ حدیث بود، و در این دیار کسی مثل او نبود، و باز میگوید: او مردی دائم الصوم بود، و روزه خود را بدون از اینکه کسی را به خوردن غذا دعوت کند افطار نمی کرد، تا اینکه به همراه او غذا بخورد، و نوشیدنی بیاشامد. و امام محمد ابن حبان در کتاب تقریب الثقات مینویسد: ابراهیم بن عبدالله بن حاتم هروی مکنی به ابو إسحاق از جمله اتباع تابعین بوده و در بغداد سکونت اختیار نمود، و در سال ۲۴۴ هجری قمری وفات یافت. و ذهبی در کتاب الکاشف آورده است: ابراهیم بن عبدالله هروی و بعد بغدادی از حافظان حدیث بوده، و از اسماعیل بن جعفر، هشیم و دیگران حدیث روایت نموده، و از او فریابی و مردمانی دگر روایت کرده اند، جمع زیادی از محدثین او را ثقه گفته اند، اما نسائی و عده ای دیگر او را قوی نمی دانند. نامبرده در سال ۲۴۴ هجری قمری وفات یافته است. و در کتاب تقریب التهذیب آمده است: ابراهیم بن عبدالله بن ابی حاتم هروی مکنی به ابو إسحاق در بغداد سکونت اختیار نمود، و او شخصی صدوق، حافظ حدیث و عالم به قرآن بود. نامبرده در سال ۱۷۸ هجری قمری در هرات متولد گردید، و در ماه شعبان سال ۲۴۴ هجری قمری به سن ۶۶ سالگی در شهر سرمن رأی عراق وفات یافت. حارث بن ابی اسامه

میگوید: ابراهیم بن عبدالله هروی در منطقه سرمن رأی که شهری است در بالای بغداد و آنرا معتصم عباسی آباد ساخت وفات یافت. و در کتاب الجرح والتعديل ابن ابی حاتم رازی مینویسد: ابراهیم بن عبدالله بن حاتم هروی مکنی به ابو إسحاق از ابن ابی زناد، جعفر بن سلیمان، عبدالعزیز درآوردی و دیگران حدیث روایت نموده است. هم چنین ابن ابی حاتم می گوید: پدرم و ابو زرعه نیز هر دو از موصوف حدیث روایت کرده اند، و از پدرم و ابو زرعه شنیدم که او را در شمار علمای حدیث در شهر بغداد آورده اند، و از ابوزرعه در باره او سوال شد. ابو زرعه گفت: او صدوق در حدیث است، و از پدرم سوال شد. گفت: او شیخ است در حدیث.

تهذیب التهذیب جلد اول صفحه ۱۴۹

تقریب التهذیب جزء اول صفحه ۵۲

تقریب الثقات صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱

الکاشف جزء اول صفحه ۴۱

الجرح والتعديل جلد دوم صفحه ۵۸